

puterea și urgia vremilor. Acela popor este mare, zice mintea fără fudulie și neobișnuită cu arândășia sentimentelor naționale, care fără putere, asuprit a știut să se conzerve. Puterea ademeneste pe fiit străinilor ear neputința din fire a stăpânilor conzează și pe cei mai slabi lumeste ai neamurilor luminate și solide dela fire în inteligența lor superioară și lăria corporală dovedită în sute de cazuri, când s'a jertfit în numele palavrelor patriotice trimbițate lumii la tot felul de adunări și la poalele tronului și executate de noi pe câmpul de luptă, despre a cărui inimi atâtea tradiții, legende și acte netăgăduite vorbesc.

Să-l mai urmez pe acest inchipuit? Nu! Dînsul cunoaște istoria neamului nostru mai bine, ca mulți români laudăroși.

Dacă-și va lua odată onesta hotărîre, să facă deduceri oneste sau cel puțin ne-preocupate, se va combate strașnic pe sine însăși.

Însă ce va fi atunci cu ibovnicia salarizată a secuimei — și a chestiei de maghiarizare? *Ic.*

Salutul Românilor Vienezi trimis clubului naționalităților!

Sfântă zi de libertate!... Suvenirul, aniversarea zilei de pe câmpul libertății, s'a serbat numai în articole de ziare și în inimi.

Deși azi mai mult ca ori și când am fi fost îndatorați să o serbăm: acum am reînceput doar activi atea!

Drept aceea colonia română și studențimea universitară din Viena pătrunsă de sfântul duh al ămintirei zilelor de curată însuflețire a trimis șefului partidului naționalităților dl Dr. Teodor Mihali următoarea telegramă:

Studențimea și colonia românească din Viena cu prilejul zilei 3/16 Maiu vă felicită cu însuflețire la activitatea parlamentară inaugurată cu bărbăție și prin domnia voastră exprimă sentimentele de entuziasă vderență clubului naționalităților.

Studențimea și colonia românească din Viena.

Zaharia Bârsan în Sibiu.

Sibiu, 3/16 Maiu.

Ascultător rugămintelor noastre, dl Zaharia Bârsan a venit iarăși la Sibiu și a dat, în 13 și 14 Maiu, cu concursul artistei M. V. și a mai multor dame și tineri din Sibiu, două reprezentațiuni teatrale.

Cunoaștem distinsul talent dramatic al dlui Bârsan.

Poet în marea putere a cuvântului, bărbat de o aleasă inteligență, frumos la suflet, frumos la chip, cu inimă largă, în care se reflectează cea mai întinsă scală a sentimentelor omenești, cu temperament ferbinte, cu glas plin de melodie, care se mlădie puternic și moale și fermecător de dulce, grăind graiul românesc cel mai frumos, mai armonios și izbitor de răsplat, — dl Bârsan e în biruința tuturor darurilor cari alcătuiesc pe artistul dramatic de prima forță.

E senin și gingaș, când îți talmăcește, cu nuanțare subtilă dragostea din cutare poezie lirică; îți zmulge din inimă duioșia, durerea despărțirii sau extazul bucuriei revederii inimilor îndrăgostite, și te uimește, te încremenește forța dramatică, clocotul temperamentului, pătrunderea adâncă, fulgerile ochilor, cu cari înviază furtuna patimilor dezlanțuite, răsvrătirea puterilor naturei, volbura năpraznică a războiului, zbuțumul sufletului îndoit, neagra des-nădejde sau, paroxismul geloziei etc. din cutare pieză shakespeareiană sau din poezii celebre cum e de pildă Satira III a lui Eminescu.

Trebue să vezi și să auzi pe dl Bârsan,

Din sala tribunalului

Procesul Șepreușenilor.

— Raport special —

Arad, 18 Maiu 1905.

O mistificare gravă. — Rozvány își dăruiește diurnele de martor pe seama monumentului Kossuth.

Președintele tribunalului dl Jabián Lajos, jude de tablă reg. conduce cu mult tact și pricepere desbaterea. Știe bine românește și comunicând cu acuzații direct, fără talmăciu, se păstrează influința imediată, a vorbelor.

Cu toate acestea se comit grave greșeli la interpretarea fasiunilor. Desigur necunoscând particularitatea expresiilor — căci rea intenție nu putem presupune ori-ce părere am avea despre păstrarea imparțialității sale — interpretează rău, afirmațiunea cea mai importantă a martorilor, asupra căreia insistă investigația. Anume răspunzând la întrebarea care încă după părerea noastră e pusă rău: văzut-a ori nu martorul pe oameni prinzând de baionetele jandarmilor, martorii zic «n'am văzut» voidind cu aceasta să spună că n'a prins nimeni de baionete, președintele însă înțelege așa: că martorul n'a văzut scena că prins-a ori nu cineva de baionetă.

Evident că aceasta e o regretabilă mistificare, nu intenționată, dar mistificare, care denaturează întreg adevărul.

Al doilea moment caracteristic în pertractarea de azi a fost cel oferit de dl Rozvány, el pricinuitorul nefericirii, totuși admis la jurământ. Cetitorii sunt în curat cu dl acesta și nu ne îndoim și — tribunalul.

După ce i-s'a luat jurământul se reîntoarce în sală și zice cătră președintele că-și dăruiește diurnele pentru monumentul lui Kossuth.

Cavalerul — cavaler rămâne în veac.

La tobă d'act nainte cu casele nemernicilor aceștia de bătuți, împușcați și schilaviți. — acesta-i modul de gândire alui Rozvány — și treceți-l d-lor judecători, pe dînsul iute la nemurire!

Ca și un om ce și-a împlinit bine torința.

Joi după amiază.

— 18 Maiu

Cea mai importantă fasiune e fost alia dor Fiș.

Acesta a susținut că a văzut pe plășuși Mihai, cel ce a fasonat așa de grozav împușcaților, cum a dus noaptea pari și petri și așezat lângă cei morți, pe care a fost rinduit străjuiască. Aceasta pentruca să se poată dovedi că ce-au susținut jandarmii că poporul s'a lăsat cu hăte și petri asupra lor.

Fasiunea lui face senzație. Roșca Măscă jandarmii neagă. Martorul își susține energic siunea.

Procurorul cere să nu i-se ia jurământul. Apărătorul L. Fazecaș cere să s'adminte jurământul.

Președintele (după consfăture) Tribunalului mite jurământul.

Martorul jură.

Au urmat apoi martorii Ioan Faur, Incicău și Mihai Incicău toți fasionând bine tru acuzații.

Pertractarea s'a terminat la ora 6.

Pertractarea de Vineri.

Înainte de amiază.

— 19

Se continuă ascultarea martorilor.

Apărător: Ludovic Fazecaș, Ioan Faur, Ioan Farga, Mihai Todor, Iosif Horga, Halandău, Mihai Horga a Petri, Ioan Cozma, dor Copaciu Habuc, Matea Ghica a Lem.

În decursul ascultării lor s'au petrecut multe, scene interesante.

Martorul Petru Halandău, povestește inteligent.

Se infățișează cu Roșca, argatul Perv care neagă c'ar fi drept ce zice. Halandău dreaptă, îl măsură pe Roșca cu privirea până jos și-i zice cu dispreț:

— *Ascunde-te, că minfești!*

Ioan Cozma borzoș, care la alegere cu Perv, mărturisește și el explicit că Cușieșit pe coridor și a anunțat că Iosif Matea cu trei voturi.

Matea Ghica a Lem, fasionază așezat inteligent. Președintele-l întrebă:

— De ce ai împușcat jandarmii?

— Pușcat-or, bagseama, să nu fim pe la...

— Prins-au oamenii de baionete?

— Atâta cât ai prins D-Ta, mărite domnule!

Iosif Morar mărturisește că... a fost la plug.

(Să dă 10 minute pauză)

pentru ca să te convingi de comoara de talent sălășluită înrânsul.

L'am văzut și auzit și eu, și sufletul meu, răscolit de gânduri asupra trecutului și de dorințe pentru viitor, în chemat la meditație asupra chestiei teatrului nostru ardelean.

Ce perspectivă sombră și amăgitoare în același timp! De-o parte mi-se deschidea abizul ce ne desparte în privința asta de neamurile din jur, de altă parte îmi suridea o rază purpurie de cătră plaiurile mașterei Thalia.

Și, la lumina acestei raze de nădejde; făuritu-mi-am un frumos „vis de noroc”.

Eată, în sfârșit, omul doririlor noastre, eată apostolul nostru. Dl Bârsan ne va zmulge din nepăsare, ne va deschide ochii, va face începutul cel greu al teatrului nostru. Va crea o școală, în care ni-se vor înblânzi moravurile, ni-se va nobilita simțul și gustul pentru tot ce e frumos și măreț, ni-se va cultiva și polei graiul românesc, va face, cu o vorbă, să îndrăgim și noi sferele subline ale artei naționale.

Și am tors mai departe firul inchipuirilor mele.

Întru izbândirea misiunii dlui Bârsan ne vom înfrăți la muncă febrilă toți factorii chemați ai neamului.

Societatea pentru fond de teatru, bucurată și ea că s'a ivit omul prin care întrupare poate da intențiilor sale, va ocroti cu pricepere, va sprigini cu generositate pe dl Bârsan. Îl va acorda deplină libertate de muncă, și cu sfaturii și îndrumări incompetente nu-l va stingheri acțiunile sale. I-va crește tovarăși de muncă, și înainte de toate, tovarăși. Căci nu-l greu să înțelegi că în turneele unui artist preo-

cuparea de căpetenie i-o face angajarea lor adecvate pentru rolurile femeiești.

La rândul său dl Bârsan ne va învăța prin ambiție și hărnicie, arătând că știe pe darurile ce i-le-a hărăzit cel de sus. Într-o conștiință a apostoliciei sale, dumniasa și croi un plan de muncă, va pune în treabă bună doză de abnegație, va repeta al său mos memento: „de-ai fi de zece ori mai îndurată, eu tot voi râde în fața ta, viață, va pleca în „luptă sfântă” cătră marele necunoscut, cătră deșertul ce-i stă înainte.

În calea sa, se va izbi de obstacolele zerii poate neașteptate. Timpurile nu sunt mult mai bune de cât cele ale lui Măscă Pascali. Se va întâlni în drumul său cu ierarhie a păcatelor și scaderilor noastre naționale. Va trebui să scuture din toropială și ignorantă, să dezarmeze pe invidioșii ce-l bate joc de arta sa, să țină cumpănă în noianul povețelor, cu cari se vor închipui și nechemati, snobi fandazioși, c. pete seci, dar cu alure de sfetnic și prieten. Spre a răzbi decî prin povârnelile și terza necunoscutului, nevoit va fi a încorda facultățile, toată energia, toată răbdarea.

Ear noi, marele public românesc, ce ținem de datorie a aprecia și respecta talentul dlui Bârsan. Pătrunși adânc de convinge că dânsul reprezintă pentru noi o mare și marea idee, ideea mult jinduitului nostru teatru, îl vom întimpina și sprigini toată cu dragoste, sau cel puțin nu-l vom stăpîni în vrerile sale. În deosebi intelectualii din toate centrele îl vor invita să dea probele teatrale și decimatoice.

După pauză urmează *Rozvány*, care se pune în discuție.

Apărătorul *Ludovic Fașecăș*, cere, ca în conștința multelor contradicții dintre fasiunea sa și martoriilor — să nu s'admită la jurământ.

Tribunalul admitându-l, apărătorul insinuuă că...

Urmează *Vasile Marta*, care mărturisește că *Simeon Velici* a fost la plug în ziua ale...

Între *Rozvány* de nou în sală și zice cătră *Simeon Velici* că și dăruiește diurnele pe seama moștenitorului lui *Kossuth*.

Președintele: Tribunalul îi le stabilește, în ziua d-ta ce voești.

Se mai ascuță doi martori și fiind ora 12^{1/4} suspendează ședința pe după amiază.

Dup'amează.

— 19 Maiu.

Se continuă ascultarea martoriilor.

Primul e *Petru Nistor*, fost plăeș pe vremea războiului. Adeverește în contra fasiunii geandarmilor *Papp*, — care a zis că el n'a slobozit pușca și da, *Papp* a împușcat, a văzut ieșindu-i fum și el a împușcat pe *Iosif Velici*, care trăgea și e acum între acuzați.

Martorul *Pavel Florea* este înfățișat cu *Roșca* care declară de două ori că n'a susținut acuzați e-au prins de baionetă și e'au năspră jandarmii.

Procurorul cere să nu i-se ia martorului jurământul.

Apărătorul cere să s'admită la jurământ.

Președintele (după consfătuire): Tribunalul în considerare că există bănueli (așa au zis jandarmii *Perv Florea* și *Roșca Mihai*) martorul a luat parte la năvala ce s'a dat la jandarmilor, și că prin urmare ar fi comis acuzați, nu admite jurământul.

Apărătorul *Ludovic Fașecăș*, insinuuă nu...

Pavel Mihai vorbește în favorul acuzaților.

Procurorul cere să nu s'admită jurământul.

Apărătorul cere să s'admită.

Tribunalul ia jurământul martorului.

Martorul *Pavel Toader* vorbește în favorul acuzaților.

Se ia jurământul.

Martorul *Petru George* a Albului fasioează în fața acuzaților.

Martorul *Mihai Petra*, alui *Vasilie* espune clar lucrurile, spre binele acuzaților.

Procurorul cere să nu s'admită la jurământ și că și în contra lui vrea să ridice acuza, și că recunoscut că a fost și el între mulțime și dat năvală.

Apărătorul cere să-l jure.

Martorul jură.

Martorul *Mihai Pinteaz* n-a fost de față la împușcături. A fost cu *Stana Mihai* la stradă.

Se înfățișează cu jandarmii cari susțin că *Mihai Stana* da, a fost între cei ce-au atacat.

— Nem igaz, zău! Strigă *Stana*.

Procurorul *Meszlényi* dovedește cât de neatenți e la mersul desbaterii și cât de puțin înțelege rostul fasiunilor, când cere și referitor la martorul acesta să nu s'admită la jurământ pentru-că fiind și el în grupul celor ce-au dat năvală, va ridica acuza împotriva lui.

Președintele: Martorul nici n'a fost în curtea ei la stradă.

Procurorul: Atunci revoc.

Se ia jurământul martorului.

Spre resolvarea crizei.

Dacă e să putem crede știrilor sosite din *Budapesta*, criza s'ar apropia de rezolvare.

Burián, noul *homo-regius*, pertractează în *Budapesta* cu șefii coaliției, făcând tot posibilul pentru înlăturarea pedicilor și formarea unui guvern de coaliție. Se pun stăruințe ca însuși *Kossuth Ferencz* să formeze noul cabinet, se înțelege: din toate elementele coaliției.

I-se cere lui *Kossuth*, în acest caz, să facă un program de guvern, amănunțit. În acesta să nu se cuprindă chestii militare, pentru-că *M. Sa* cu nici un preț nu este dispus să facă vre o concesie în armată; nu vrea să admită limba maghiară nici ca limbă de comandă nici ca limbă de regiment. Ba nici ca limbă înaintea instanțelor judecătorești maghiare.

Impotriva principiului independenței vamale *M. Sa* n'are nimic de obiecționat. Cere însă ca acum transacția de vamă comună să se asigure pe 10 ani. Cere d'asemeni ridicarea contingentului militar și 400 milioane pentru cheltuieli noul în oștire. În contra reformelor interne *M. Sa* nu are de obiecționat. Convențiile încheiate cu *Italia* și *Germania* să rămână și nimeni să nu fie acuzat (adică să nu fie acuzat guvernul *Tisza*) pentru încheierea lor provisorie.

Războiul ruso-japonez.

Flota rusă.

Saigon. Cele două flote ruse s'au unit în 8 Maiu. Corăbiile s'au lăsat în largul mării și în 14 au pornit în spre soare răsare. Corabia-spital-*Orel* vrea să meargă în *Șanghai*.

Armata de pe uscat.

Londra. Trupele ruse sunt acum așezate de ambele părți ale căii ferate pe o întindere de 35 mile. Rușii lucră din răsuputeri, ca să-și sfârșiască întăriturile. Se zice, că Rușii dela bătălia din *Mukden* au căpătat 60.000 oameni ajutor.

— 19 Maiu. —

Londra. Cele mai multe din vasele lui *Rosdestvenski* sunt tot pe apele indo-chineze, dar vapoare de vânători cercetași au ajuns cu mult mai departe. Vaporul francez *Polynesia*, care a sosit ieri în *Honcong* spune, că a văzut *Sâmbat* mai multe corăbiile ruse în apropierea golfului *Honcoe* cam la 200 klm. spre miazănoapte.

Se scrie din *Hongcong*, că vaporul englez *Barna* s'a întâlnit cu mai multe vase de război ruse și cei de pe bord au văzut cu ochii, că-s în stare foarte bună.

Berlin. Se vestește din *Tokio* lui „*Lokalanzeiger*”: Nimic nu se știe despre flota lui *Togo*. Marinarii japonezi n'au drept să scrie nici acasă.

Washington, 20 Maiu. Consulul din *Wladivostok* al Statelor-Unite telegrafează, că toți reprezentanții din acel port al statelor străine au primit ordin să plece din cetate. Li s'a dat voie să se așeze în provinciile dela țarm. *Greenel*, reprezentantul Statelor-Unite, a și plecat la *Havarosk*. Se dă ca sigur asediarea — din partea Japonezilor — a *Wladivostokului*, căci măsurile de acasă și la *Port-Arthur* numai atunci s'au luat când asediarea era apropiată.

Astfel, cu silințe împreunate, ajunge-vom să vedem odată realizată măcar mai modesta noastră: o trupă ambulată de teatru. Așa credeam eu...

Dar „credința-i vis, și visul fum”, artistul de drum.

Dintr'o „scrisoare” a dlui *Bârsan* aflăm că părăsește *Ardealul*...

Și noi, cu profundă mâhnire, nevoiți suntem precă hotărârea d-sale. Cel ce e'cunoscut de feliințelor noastre, mărturie poate fi, că e'cu cine lucra aici. Un suflet ales și fin e poate măcina în luptă cu stâncile. A-ți lăsa forțele, a-ți îngropa talentul în muncă răpă, e păcat.

Cetatea mea aeriană deci se va prăbuși. Rămâne însă mângâierea, că artistul din timp își va aduce aminte și de noi cei în mijlocul cărora a ieșit.

Să revin la reprezentațiile din 13 și 14 Maiu. În sara dintâi dat ni-a fost să gustăm o comedie clasică, de o înalta valoare artistică, și căreia s'ar putea scrie o întinsă analiză.

S'au jucat dramele „*Jean Marie*” de *A. Dumas* și „*Necinstiții*” de *G. Rovette*.

În poemul „*Jean-Marie*” se zugrăvește, cu o simțire covârșitoare, dragostea ce topește și căreia seamănă a două inimă ce nu pot fi despărțite. *Jean-Marie* sosește de pemări de țară și găsește pe iubita sa *Tereza* maritată cu bătrânul *Jöel* dl *Bârsan* a jucat rolul lui al lui *Jean-Marie* și și al lui *Jöel*, și mai căreia seamănă a două inimă ce nu pot fi despărțite. *Jean-Marie* sosește de pemări de țară și găsește pe iubita sa *Tereza* maritată cu bătrânul *Jöel* dl *Bârsan* a jucat rolul lui al lui *Jean-Marie* și și al lui *Jöel*, și mai căreia seamănă a două inimă ce nu pot fi despărțite.

nădejdlor, au fost interpretate cu o măiestrie care ne-a răpit cu desăvârșire. La aceeași înălțime a fost și cu aceeași pătrundere de artistă impecabilă a jucat d-șoara *M. V. rolul greu al Terezei*.

Drama „*Necinstiții*” e de un gen modern, cu un conflict psihologic oribil. Un casier de bancă, harnic și cinstit, ajunge pe urmă defraudant pentru a mântui cinstea familiei sale, pângărită prin relația soției sale cu prezidentul acelei bănci. Desvoltarea și desnodământul piesei e de un realizm zguduitor, care priilej a dat dlui *Bârsan* și d-șoarei *V. sa* și desfășurare arta lor în toată splendoarea. Artiștii erau aci în elementul lor, și în deosebire debordarea durerii și a vijeliei sufletești, când casierul se convinge despre păcatul nevestei sale, apoi crâncenile lor remușcări după faptul defraudării, frica spasmodică și nervoasele pregătiri de fugă ale casierului, cazna nevestei de a-l reține, — au fost tălmăcite din partea dlui *Bârsan* și a demnei sale tovarășe cu veritate groznică, cu suprema sfortare a efectului, într'un stil adevărat italian.

Cu surprinzătoare rutină și legeritate a jucat dl *Enescu*, zelosul elev al dlui *Bârsan*, pe un bătrân cinic și cu alure de literat. Role de bufoni, — de sfătoși și guralivi se potrivesc bine temperamentului și talentului său, care e în continuă desvoltare.

Rola ingrantă a bancherului a fost rezervată dlui *Morar*. Mult n'a putut face din ea, dar a o studia mai bine, putea. Dl *Morar* e harnic și supoarte critică. Deci i-o spunem, că fama d-sale ne îndreptăția la ceva mai mult. În jocul său se observa nesiguranță; mișcările și vorba erau căutate, pipăite. Din câte roluri a jucat în cele două sări, relativ mai nimerit a

fost *Sandro* din „*Lăutarul din Cremona*”.

D-șoara *Goga*, în rola unei servitoare, a fost de o „obraznicie” adorabilă. Și bine au fost în rola mai secundare domnișoara *Olteanu* și domniș *Munthiu* și *Barcian*.

Duminecă sara s'a dat mai întâi o dramă, ear după aceea a intrat în st pânire pe scenă muza veseliei.

Drama „*Lăutarul din Cremona*” (de *F. Coppée*) e de un sentimentalism înrudit cu cel din „*Jean-Marie*”, dar fără puterea aceluia și cu mult mai duiceag. Pierdut în reverii patetice a jucat dl *Bârsan* pe *Filippo* cel „cu aer blând de *Crist*”, dar totuși aci n'a ajuns măsura prestațiilor sale de forță. Frumoasă a fost și multă bunăvoință a arătat domnișoara *Hortenzia Coșma* în rola blândeii *Gianina*. Bine a înțeles dl *Enescu* pe seninal *Feorari* și cu pricepere a interpretat dl *Morar* pe fericitul *Sandro*.

A urmat apoi comedia „*Trei palării de dame*”, localizată de *E. Fagure*.

Fără altă tendență decât aceea de a stârni haz, pieza e bogată în încercături și situații surprinzătoare. Păcat numai că limba nu e nici îngrijită nici sărată în dejuns. Harnicii nostri actori au studiat perfect pieza, au produs un ansamblu minunat și au jucat cu atâta voie încât unii domni, au lunecat binișor în burlescul farsei. Dar s'a făcut bine și asta, și un malheur și câte-va ghixuri un trecut nebagate în samă.

În jurul cumpătatului *Bârsan*, ca în jurul unui grindel, s'au învățit celelalte spate într'un vertiginos caleidoscop, torțurător de palării.

Elegantă în ținută, șireată în vorbă a fost d-na *Tritean* și cu rafinerie a știut acoperi coarțele ce le pusese bărbatului său *Oteleanu*.

Din Cămpeni.

Ungurașii noștri dela administrație, în legătură cu ceilalți oficanți din Cămpeni, s'au pus pe lucru. Voiesc adevărat cu ori-ce preț să fericească pe bieții Moți: Matadorul, protopretorele Dr. Boer Kálmán, căruia la intrarea în Cămpeni ca protopretor, poporul din satele vecine îi cânta „Osana!“ — Culiță al nostru i-a ținut două vorbiri de binecuvântare și primarul din Albac, Teodor Pașca, iarăși două foarte lungi, mai lungi decât articlul de fond alui Aurică Murășan și tot așa de incurcate ca articlul lui despre activitatea românilor, iar Bistrenii cu un banderiu de călăreți l-au întâmpinat la marginea hotarului și respective cercului pretorial și treasurile bubuiau de tremura pământului. Doar' nici la 48 n'a fost mai mare ferbere prin comuna Cămpeni de cât acum doi ani la venirea protopretorului. Și nici că s'a înșelat aceia cari i-au făcut strașnica primire că în activitatea lui de până acum a făcut foarte mult pentru cerc. Locul de „Tenis“ e tocmai gata, unde se fac exercițiile cu succesul recerut și unde sunt bine văzuți toți cei ce nu l'au întâmpinat; a suspendat trei primari din cerc pentru-că a dat celor-ce l'au întâmpinat atestate de paupertate ca să scape de colosalele gloabe de pădure, a împărțit cu succes banii ce s'au adunat pentru cei arși din Cămpeni, etc.

Acum însă are o nouă idee, vrea adevărat să înființeze o bancă ungurească în Cămpeni, intitulată „Topánfalvi takarékpénztár“ cu un capital de 120000 cor., din care deocamdată numai 60000 cor. se vor plăti. Prospectul înființării băncii e publicat în Nro 20 al foaiei comitatense „Aranyos Vidék“ ce apare în Turda. Dacă și aceasta îi va reuși tot așa de bine ca și cele ce a făcut până în prezent, atunci cercul pretorial Cămpeni să poate mândri cu destoinicie noului protopretore.

Mai curios îmi pare faptul că între membrii fondatori ai înființării băncii maghiare, văd figurând numele preoților *Candrea Miklós négrai gör. kel. lelkész* și *Motora Miklós gör. kel. lelkész*. Ambii de o pănură și de un caracter. Primul după absolvirea teologiei, neaflându-l fostul metropolit Miron vrednic de treapta preoției, fiind schiop și probabil că și dacă n'ar fi fost schiop tot nu-l înainta la acea treaptă, s'a făcut notariu, apoi matriculant, iar acum I. P. Sa D. Metropolit I. Meșianu îl află prea vrednic și îl chirotoni de capelan în comuna Neagra, cu toate că toată preoțimea din tract a protestat cu ocaziunea chirotoniei lui. Acuma să poate convinge din desul metropolit din Sibiu despre vrednicia fiului sufletesc a capelanului *Candrea Miklós* din Neagra, ear al doilea, mai înainte a fost popă în Sohodol de unde din cauza neînțelegerilor cu poporenii a înaintat la gradul de capelan în Trim-

Cu perfectă bravură, siguranță și dragălașie au jucat d-șoarele surorii *Popescu* (aplauzele publicului plăteau cât cinci coșulețe cu flori), și bine s'au ținut în roluri mai mici d-șoarele *Leményi* și *Colbasi*, ear despre d-șoara *Muntean* n'am ce spune, pentru-că nici d-sa n'a avut ce ne spune. Domniș în frunte cu Bârsan, încă au jucat bine toți. Un mucalit jurist ni-a prezentat dl Enescu; căpitan de o caraghioasă vitejie a fost dl Morar, și cum trebuie de găgăuț a fost Tololoiu din provincie al d-lui Munthiu.

Incheiu cu o constatoare de care leg o dorință

S'au împlinit zece ani de când tinerimea înțelegătoare sibiiană a mai dat o reprezentație teatrală. Aș dori ca proxima producție de felul acesta să nu fie jubileul altor zece ani de inerție.

X.

H A Z.

Părinți prevăzători.

Tatăl. Așa dar trebuie să ne gândim să ne mărităm fata.

Mama. Să ne gândim, dar răul e că, afară de noi, nu se gândește nimeni.

*

Soacra la masă.

— Ginerile meu e așa de gentil, că în toate diminețile îmi trimete un paneraș cu ciupercă pentru dejun.

— Pentru-că are speranța că, într'o zi sau alta, o să dai de câte-va veninoase, zice servitoarea.

poiele în care calitate a cercetat și temnița — în mod preventiv — din Alba-Iulia și acum să află în Murăș-Sângeorgiu ca paroch. Tot despre *Motora Miklós* am citit mai în săptămâna trecută în „Pesti Hirlap“ că are darul de a scoate „dusul necurat“ din oameni și tocmai pe când își continua aceasta meserie a fost prins de poliție și acum să așteaptă la amenda-i meritată. Da „dusul necurat“ nu să scoate așa ușor din oameni, ci nefericitul om cu „dusul“ a fost în casa parochului *Motora Miklós*, care e total scutit de „dusul“, aici a fost pus pe padiment și acoperit cu cearșav nou ear popa în jurul lui a-lunga cu putere „dusul“. Dacă totuși nu a eșit total „dusul“ necurat din bietul țaran, nu e vina preotului ci a poliției care tocmai în acele momente a dat preste el.

Iată înalt Preasănțite și Venerabil Consistoriu din Sibiu ce firme aveți! Aceste două creaturi nu să mulțumesc cu faptul că în Cămpeni este o societate pe acțiuni „Doina“ care dă numai bisericilor și școalelor, după capitalele lor depuse 6% și care din profitul fie-cărui an dă bisericilor și școalelor din tract considerabilă sumă de preste 2000 cor. ci lor le trebuie bancă maghiară a căru profit curat să se folosească pentru scopurile lor de maghiarisare și la nici un cas pentru scopuri românești.

Nu există Român în lungul și latul țării noastre care să zică că acești doi preoți lucră în interesul nostru a bisericilor și a școalelor, căci dacă se va și înființa banca cea maghiară, institutul „Doina“ va trebuie să reducă interesele după depuneri, iar cuota de binefacere va fi mai mică. Și atunci au nu bisericile și școalele au să sufere? Ba da, chiar acele instituții cari îi susțin pe ei au să fie prescurtate și ca atare ei lucră în contra bisericilor și școalelor.

Cu asemenea firmă nu vor înainta instituțiile noastre culturale ci mai mult vor stagna. Așteptăm luarea măsurilor cuviincioase față de acești indivizi.

PROGRAMA

examenelor finale dela institutul ped.-teol. gr.-or. român din Arad în anul școlar 1904/5.

Luni 9/22 Maiu curs IV. ped. examen din limba română, maghiară, istorie și constituție.

Marți 10/23 Maiu curs IV. preparandiste, examen din toate studiile.

Miercuri 11/24 Maiu c. IV. ped. examen din celelalte studii.

Joi 12/25 Maiu examen cu preparanții privațiști de curs IV.

Vineri 13/26 Maiu c. IV. ped. examen din cant și tipic

Luni 23 Maiu (5 Iunie) c. IV. ped. scripturistică din limba română.

Marți 24 Maiu (6 Iunie) c. IV. ped. scripturistică din limba maghiară.

Miercuri 25 Maiu (7 Iunie) c. IV. ped. scripturistică din matematică.

Miercuri 1/14 Iunie } Examen private cu teologii
Joi 2/15 Iunie } și pedagogii privațiști.
Vineri 3/16 Iunie }

Miercuri 8/21 Iunie c. I—III ped. cant, tipic, muzică.

Joi 9/22 Iunie c. I—II teologie „ „ „

Vineri 10/23 Iunie c. III „ „ „

Sâmbătă 11/24 Iunie 3—6 c. I—III ped. gimnastică.

Luni 13/26 Iunie

Marți 14/27 Iunie

Miercuri 15/28 Iunie } Examen verbale de calificare
Joi 16/29 Iunie } și pedagogii privațiști.
Vineri 17/30 Iunie }

Sâmb. 18 I. (1 Iulie)

Luni 20 Iunie (31 Iulie) c. I. ped. examen din toate studiile.

Marți 21 Iunie (4 Iulie) a. I. ped. examen din toate studiile.

Miercuri 22 Iunie (5 Iulie) c. II. ped. examen din toate studiile.

Joi 22 Iunie (6 Iulie) c. II. teol. examen din toate studiile.

Sâmbătă 25 Iunie (8 Iulie) c. III. ped. examen din toate studiile.

Luni 27 Iunie (10 Iulie) c. III. teol. examen din toate studiile.

Marți 18 Iunie (11 Iulie) conferință finală și clasificățiuni.

Miercuri 29 Iunie (12 Iulie) Te Deum.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 20 Maiu

— Cel mai nou op al *Carmen Sylvestri* men Sylva termină primul volum al unei de memorii în limba germană, intitulată „hemerides“, unde zi de zi sunt scrise în siunile unei suverane.

Această operă, care va completa memoria regelui Carol va fi pentru istoria română un document foarte de preț.

Volumul va apărea în luna lui Septem viitor.

— Pentru philateliști. Mare bucurie avea philateliștii, colecții de timbre rare.

Din incidentul centenarului al treile publicației lui *Don Quichotte* a lui Cervantes guvernul spaniol a pus în circulație o serie timbre ilustrate cari au circulat în Spania numai până'n 15 Maiu.

Aceste timbre represintă principalele din *Don Quichotte*.

— Iubileul „Reuniunii române de m din Sibiu. Reuniunea aceasta își va serbăbileul de 25 ani dela înființarea sa la Sibiu a. c. st. n. La acest jubileu vor fi invitați foștii membrii ai Reuniunii, binevoitorii reuniunii și corurile românești din patrie.

Programa va fi următoarea: Jout la 11 a. c. n. (ziua Înălțării Domnului) la 11 a. m. act festiv cu cântări și cuvântare zională. — In aceiași zi seara mare ce festiv.

A doua zi și eventual și în zilele toare reprezentarea operetei populare române „Moșul Ciocârlan“ de Tudor cav. de Florescu. Programă detaliată se va publica la timpul.

— Pentru „Telegraful Român“. Întrul său din urmă, „Telegraful“ ne ceartă rapoartele ce am publicat despre sinodul diecesan, declarând cele cuprinse acolo de și tendențioase.

Nu-l vorbă, adevărul doare și mai adevărul spus pe șleau ustură, și fiindcă unciudă nu-i zici adevăr. E de înțeles deci unor ambiții, cari s'au prezentat poate ca teijite în acele rapoarte, pe când ele erau numai la veșnice slăviri. . . Ni-ar fi co însă ca, pentru orientare „Telegraful“ să ne ce anume e fals în meritul acelor dări pentru ca să ne convingem despre ce e în secile rapoarte ale „Telegrafului“, din esență, încă nu se poate scoate altceva, aceleași „insanități“.

Două lucruri stau: In tot ce s'a pu în foaia noastră despre stările din Sibiu, și totdeauna adevărul verde, botezându se pe adevăratul nume (căci numai așa se dreapta relele), — iar de altă parte, de ca în sinoadele arhiepiscopale, sau preste tot pitala mitropoliei, s'a petrecut ceva mai sație, ce se părea poate neplăcut capetelor cărma bisericeii, „Tel.“ totdeauna a cood sau a înghițit gol și a tăcut. Vrea „Telegra mân“ să-i amintim pilde?

— Sinuciderea procurorului Oradea-Mare. O sinucidere senzațională petrecut eri în Oradea-Mare: procuror Nagy Géza, care în timpul din urmă nise adevărată goană cu procesele de în contra noastră, și-a tras un glo revolver în cap și a încetat îndată din Se vorbește că era un mare cartof astfel se înglodase în datorii și ajuns tr'o situație desperată. Se bucura de de mare trecere în oraș.

— Înflinirea episcopilor slavi. Ep maghiari și austriaci se vor întâlni în Roma, și anume: Anton Jordan, arhiepiscop din Görz, Matei Ovornik din Roma, Gh Possilovic din Zagreb, episcopii, Anton din Laibach, Ioan Flapp din Parenzo-Pol ver Nagi din Tritte, Antoniu Mahnic din glija, Francisc Uccellini din Kattaw, Ion nic din Leșina, Iosif Gregoriu Marcali Raguza, Wincent Pulisici din Sebenico, cisc Nachici din Spalato, Anton Maurovi Modrus și vicarul din Sirmiu. Papa L XIII lea în conzistorul din 1898 a dat cret, prin care permite liturgia slavă ep

care s-au folosit de aceasta deja de 30 ani. Contesa a mers însă cu greu, căci fie-care din ei avea să dovedească, că parochia nu s'a putut de limba rituală slavă. Congregația evreilor a convocat acum adunarea aceasta a evreilor slavi, pentru-ca în sfârșit afacerea asta să se reguleze.

— **Amănunte asupra groaznicului măcel** Jitomir Ziarul „Lokalanzeiger“ primește din următoarele amănunte asupra masacrelor care evreilor :

Căți-va copii și evrei bătrâni au murit sub greutatea cailor cazacilor.

Comisarul de poliție Iarotzky escită mulțimea de evrei.

Revoltele deveniră teribile când se imprăștiu că Kujanov, comisar de poliție, fusese ardat de evrei.

Acest comisar însă fusese ucis de secretarii.

În strada Kiew, în fața hotelului „Roma“, student creștin care invita mulțimea să se răde, zicând că și evreii sunt oameni ca ceilalți, fusese ucis cu lovituri de bastoane.

Apoi a început masacrul ovreilor, cari se arară cu revolverele până avură munițiun.

Soldaiții și poliștii scoteau pietrele de pe case aruncându-le contra evreilor.

A doua zi lipseau trăsuri ca să se poată înmorminti și răniții, de oare-ce vizitii refuzau serviciul acesta.

Atunci căți-va studenți creștini se îmbrăcară în vizitii, pentru ca să facă acest serviciu.

Aspectul morților și răniților era oribil.

La spitale zac căți-va în agonie, cu fețele durate prefăcute în amestecări sângeroase.

Spitalele tixite.

— **Prelat distins.** Ni-se scrie din Orade, că pe la propunerea episcopului Dem Radu a dispus pe vicarul gr.-cat. Aug. Lawan cu titlul de notar apostolic.

— **Prezentul scrie:** Eri implinindu-se 14 ani dela moartea lui Ion C. Brătianu, un serviciu pentru vecinica lui odihnă a fost oficiat la cimetariul dela Florica.

La această ceremonie au asistat membrii comitetului și dl. D. A. Sturdza, șeful partidului național-liberal.

— **Delegația franceză la cununia moștenitorului imperial german.** Amintirăm și noi în din numeroasele trecute, că guvernul francez a reprezentat la căsătoria moștenitorului imperial german prin o delegație. Membrii delegației după cum aflăm — vor fi: generalul De Lamoignon, deputatul Arago, contra amiralul De Maistre și secretarul legațiunii Guillenin.

— **Succesorul lui Pobjedonosev.** Telegrama din Petersburg au răspândit știrea, că succesorul lui Pobjedonosev va fi prințul Schirinski-Motov. El e unul din șefii partidei reacționare.

— **Haine sufletești.** Se scrie din Londra: o idee bizară, foarte interesantă i-a venit unei doamne londoneze, ce se ascunde sub pseudonimul de Lucille. Vizitatorii ei au fost primiți în ziua din zile la locuința-i de pe Hannover-squar muzică impresionistă; apoi s'a ridicat cortina pe o bină improvizată și câteva fee îmbrăcate în haine cu nume diferite pe fiecare da expresie și dispoziții sufletești. Puterea sugestivă a coloratelor și formelor hainelor deștepta în suflet sentimentele amintirei, frumșetii, durerii, bucuriei: „haine sufletești“. Căci după m-me Lucille stilul elegant nu poate în de ajuns reda școala de haine a sufletului femeesc: pornirile sufletului femeesc nu le pot exprima hainele de vizită, schimbare, ori de sărbătoare. Dacă sufletul femeesc e cuprins de amor și fericire, atunci abhoare hainele albe și îmbracă haine roșii purpuri, și călăcăsească flacăra nestinsă a sufletului ei.

Lozincă: bărbați căutați a pricepe limba evreilor.

— **Sfârșitul chestiunii Montignoso.** Sensaționala chestie Montignoso pare că se aproprie la sfârșit, căci contesa a încheiat contract cu cur-

tea saxonă în Florența. În acest contract să spunem, că contesa e obligată a extrada până la 1 Maiu, anul viitor, pe mica principesă Anna Cia Monica, pentru care până atunci capătă 2000 mărci lunar.

Contesa abdice de dreptul de cetățenie saxonă și nu se va nisui să fie cetățeană altui stat german. Într'un punct special i-se stabilește dreptul de a-și vedea odată anual copiii, iar apanagiul anual i-s'a ureat la patruzece mii mărci, care apanagiul îl perde însă, îndată ce publică prin fol ceva vătămător referitor la curtea saxonă.

— **Nulla dies — fără reclama.** Adevărat poliphon e împăratul Vilhelm al Germaniei. El totdeauna și la toate spune câte-o vorbire, trebuie, nu trebuie. Îi place mult reclama.

Asfel zilele trecute a inspecționat regimentul 145 de infanterie. După revistă zise:

„Domnilor! Marșul solemn al regimentului n'a fost ceva cine știe ce, dar eu mi-am închis ochii, fiind-că cu marșuri sărbătorești nu poți învinge pe dușman. Asta au arătat-o și Japonezii, cari nu se pricep bine la parade — schritt, dar mărșuește bine și luptă bine.“

— **Apunerea unui vechi ziar german.** Din München s'a căpătat informația, că ziarul „Allgemeine Zeitung“ apărut mai înainte în Augsburg, apoi în München; cel mai vechi ziar politic german, cu 1 Iulie va apune. S'a început în 1798 de Frideric Ioan Cotta, editorul lui Schiller, Goethe și altor renumiți scriitori germani al secolului XVIII. Primul număr apărut în 9 Septembrie 1798 și d'atunci până azi a reprezentat direcția independentă liberală. Istoria acestui ziar e un fragment al istoriei culturii germane, căci pe vremuri, influința lui asupra publicului a fost foarte mare.

— **Atentat împotriva unui director gimnazial.** Se scrie din Sofia, că niște Greci s'au năpusit asupra lui Cengelovo, directorul gimnazului bulgăresc din Salonichi și l-au străpuns cu cuțite; directorul e în agonie.

— **Potop în Italia.** Mare potop a fost în Italia. De când podul Montebello a fost nimicit a încetat comunicația între Veneția și Milano. Sămănăturile au fost complet nimicite. Și acum e sub apă o parte a Vicenței și Paviei. Po esundă foarte tare. Multe trenuri au deraiat.

— **Banii emigraților.** Emigrații în America trimit an de an acasă milioane, care compensează în parte paguba, ce au lăsat-o ei prin aceea, că s'ar dus. Ziarul „Libertatea“ din Cleveland dă o interesantă statistică. În America au emigrat din Ungaria în 1902, 91.762, în 1903, 119.921, în 1904, 158.321. Cheltuelile pe drum până acolo au fost de persoană 300 cor. deci au dus în America 111 milioane coroane. Au trimis acasă însă în 34 milioane în 1902, 37 milioane în 1903, 45 milioane dolari în 1904, total în coroane 580 milioane.

— **Necrologul unei broaște.** Broasca, de care e vorba, merită un necrolog. Și iată, de ce. La ea ținea foarte mult fiziologul universității din Cornell, Wilder. El adevăc voind știe, de și la broaște creerul e locul conștienței și voinei în 1899 a operat o broască, i-a operat creerul. Broasca a trecut foarte frumos prin operație, iute s'a vindecat. Dar după operație nu a cercat nică când să iasă din sticla destupată, cu care era ținută prinsă și așa a trăit 9 ani. Îi lipsea însă ori-ce capabilitate de inițiativă. Nu se mișca ei sta ca și când dormea. Nică să mănince nu-l venia, ci trebuia să i-se dea cu de-a sila mâncare. Ea a fost observată de 5 generații de studenți. E posibil, că broasca n'a știut nimic nică despre moartea sa, fiind-că i-a încetat ori-ce viață intelectuală, după-ce i-au scos creerul.

— **Un vis nenorocos.** Țăranul Mihail Kékai din Zagyarékás, un moșneag de 72 ani, în una din nopțile trecute visând cu epuri și voind să prindă unul, a făcut în somn o mișcare așa de nenorocoasă, încât a căzut din pat și și-a frânt gâtul. După chinuri de câte-va ceasuri bătrânul a murit.

— **Rândunica popii.** Se scrie din Rimaszombat (nordul Ungariei): Nevasta țăranului George Kóvér din comuna Szöllös vâruindu-și

casa, a dat jos din greșeală un cuib de rândunică. Din cuib a căzut jos o rândunică, care a rămas pe loc, așa că femeia a luat-o în mână și a netezit-o cu drag. Ce să vezi însă? La gâtul rânduniceii femeia a găsit un săculeț mititel de mătasă, ear în săculeț o țidulică, pe care erau scrise următoarele cuvinte latinești: Libenter mitto te avis — Quove portat te tua vis. — Dic gloriam Deo in excelsis — Hominibus in terra bonae voluntatis. Hungaria (Europa) 1904. 19 Sept. 19 1/2 hora a. m. Vincentius Karmosy szerdahalyensis. (Cu drag îți dau drumul, păsărică, încotro te va duce puterea ta. Laudă pe Dumnezeu din înălțime și pe pământ pe oamenii cu bunăvoință. Ungaria (Europa) 1904. 19 Sept. 11 1/2 ore a. m. Vincentiu Karmosy din Szerdahely). Karmosy este paroch în Szerdahely și toama trecută pe o vreme furtunoasă i-a sburat pe fereastră aceasta rândunică. Ea a dus cu sine în țările calde țidulica părintelui, și negăsind pe adresat, a adus-o earăși înapoi. Ce e mai curios însă, rândunica nu s'a întors la Szerdahely, ci la Szöllös, comuna în care s'a născut părintele Karmosy.

— **Spităria C. Balassa** cheazășuește, că laptele de castraveți al lui Balassa cu efect admirabil și veritabil englezesc, care a fost pus în circulație, nu e de loc stricăcios feții. De probă numai odată să-și comande damele noastre laptele de castraveți al lui Balassa și se vor convinge, că acest mijloc de infumșetare delătură imediat pistrui, pete, spuse și alte necurățenii ale feței, face fața lucie, tinără și rumenă. Un flacon 2 cor., apoi săpun veritabil englezesc de castraveți 1 cor., pudră 1 cor. 20 fil. Se poate procura în ori-ce spiterie. Depositul principal în Arad: Spiteria Földes Kelemen, drogheria Vojtek și Weisz.

Mulțămite publice.

Cu ocașiunea ședinței festive arangiată de Societatea de lectură dela institutul ped.-teologic din Arad în 24 Aprilie (7 Maiu) a c. au intrat următoarele contribuții marinimoase:

Dela Prea Sfinția Sa Ioan I. Pap. 20 cor.; Prea Cuv. Vasilie Mangra, Emanuil Ungurean, Dr. G. Popa, Dr. A. Crozda, Dr. V. Mezin, Dr. Ioan Nemet, S. Raicu, D-na Văd. V. Beleş câte 10 cor.; G. Popovici, P. Silvestru, N. Stan D-na Văd. L. Perin câte 6 cor.; G. Sărb, T. Serb, I. Nicorescu, I. Cure, D. Seliștean, N. Erdélyi, G. Popovici, Dr. C. Ardelean, Dr. N. Oncu, Dr. Cosma. N. Cadariu, Dr. Marșicu. G. Sărb câte 5 cor.; I. Tomi, Dr. Cosma, Dr. Iancu, Dr. Justin Suciu, Ioan Borlodian, I. Georgea, N. Ionescu, I. Ianoși, N. Lepa D-na Ceontia, D-nu M. Valtner, D-șoara A. Budulescu, D-șoara F. Vașca, D-na Barzu câte 4 cor.; A. Susan, E. Popovici, N. Moldovau, Dr. S. Barbura, N. Ardelean, Dr. G. Roxin, D. Stoica, D-na Vulpe, D-șoara C. Schiop, I. Körösladanyi, N. N. câte 3 cor.; Dr. Ispravnic, V. Olariu, Dr. S. Iupansky, G. Pușcariu, Dr. C. Brediceanu, N. Tămășdan, A. Nica, N. Iosif, Dr. I. Doboșan, N. Cioban, P. Sărbu, U. Vătan, L. Vraciu, A. Chelnicean, N. Popovici, V. Goldiș, P. Vasilon, N. Herbay, C. Mihulin, C. Lazar, N. Grozda, N. Arjoca, O. Feier, I. Tărău, N. Popovici, A. Popovici, P. Gavrilete, V. Antonescu, C. Bogdan, S. Secula, T. Lugojanu, Dr. P. Pipoș, N. Iștrvai, N. Iovin, A. Boțoc, D-na Popovici, N. Suciu, D-șoara Giorogariu, D-șoara Dessian, O. Mezei, D-na Vuia, D-na S. Biriș, N. Gavrig, N. N. Silvia Nădăban, N. N. câte 2 cor.; M. Miloș, 1 cor. 40 fil.; Dr. Ghilezan, 1 cor. 20 fil.; I. Popa, A. Luțai, D-șoara Dolga, N. N. câte 1 cor. S. Stoica, 50 fil.; G. Buisoioc, 40 fil.; N. N. 40 fil.; Ioanel Marta, 30 fil. Suma întreagă a marinimoaselor contribuții e: 399 cor. 50 fil.; pentru cari primească sprijinitorii Soc. noastre de lectură călduroasele noastre mulțămite.

Arad, la 4/17 Maiu 1905.

Societatea de lectură dela institutul nostru ped.-teologic din Arad voind a-și îmbogăți biblioteca sa, a cerut sprijinul binevoitorului public. Intre marinimoșii sprijinitori semnăm pe următorii:

Numai atunci ne îmbrăcăm ieftine și bine, o o o IN PROVINCIE se TRIMET MUSTRE o o o
 Dacă materia pentru haine bărbătești o cumpă-
 m din magazinul de postavuri KIZ materie
 pentru un costum întreg din postav de lână cu-
 tă, negru și colorat fl. 6—30. 504 o o o ARAD, Szabadágtér 17 — PÉCS. Király u 1 o o o

LEICHTNER și FLEISCHER.

Mihal Popa, notar cercual, Tășad 2 cor.; Pantelie Bugariu, inv., Tășad 1 cor.; Teodor Popa, 50 b.; Toma Păcala ppresb., Oradea-mare, 2 cor.; Laurentie Iuga, preot 2 cor.; Nicolae Balta, preot 1 cor.; Amalia Balta, 60 fil.; George Petrișor, inv. 40 fil.; Leantin Iuga 20 fil.; Emilia Balta, 20 fil.; Aureliu Varga, preot Socodor, 2 cor.; A. Popa, preot 1 cor.; Eut. Blaga, preot 3 cor.; M. Popovici, 60 fil.; Mărioara Porumb, 1 cor.; N. Porumb, 1 cor.; I. Ormay, 1 cor.; S. Pănea 1 cor.; S. Popa 1 cor.; toți din Tulcea: R. Barbu, 1 cor.; V. Cosma, 2 cor.; Dr. I. Pap (Tinca) 1 cor.; Dr. G. Roxin, 1 cor.; Notarul Ciumegiuului, 1 cor.; G. Blaga, Ó-Homorog, 1 cor.; A. Catana, inv. 1 cor.; Dr. A. Iile adv. Tinca, 2 cor.; I. Szabó, 2 cor.; T. Cucu, 2 cor.; M. Non, 2 cor.; V. Sala 1 cor.; A. Handa, 1 cor.; I. Bursășiu, 1 cor.; V. Moga, 1 cor.; M. Ciura, 2 cor.; I. Popa, 1 cor.; I. Drăgan, 2 cor.; A. Toader, 4 cor.; A. Marnie 1 cor.; V. Nicoruța, preot 1 cor.; N. Bogdan, 2 cor.; C. Gherga, 1 cor.; G. Rista, inv. 1 cor.; S. Popescu, st. acad. com. 1 cor.; A. Iosif, 50 fil.; M. Fleischer 50 fil.; M. Fleischer, 50 fil.; toți din Rădmănești: M. Tomici 3 cor.; T. Petroviciu, 1 cor.; R. Perian, inv. 1 cor.; N. Ion, 1 cor.; F. Chiu 20 fil. G. Iovanoviciu, T. Chiu, N. Tămoiu, Z. Marcoviciu, V. Szitás, S. Magier, N. N. subnotar, T. Adam, A. Traileseu, S. Murg, P. Volf, N. N. negustorin, C. Votreg, toți câte 20 fil.; E. Petcu, 1 cor.; A. Ujhelyi, 50 fil.; P. Mecea 10 fil.; toți din Banloc: A. Terebenț, inv. 1 cor.; M. Vidu, 1 cor.; N. Nicula, preot, E. Joldea, I. Mizeșiu, A. Leuca, N. Rob, G. Bârsa, C. A. Moldovan, A. Dragoș, din Hălmagiu, toți câte 1 cor.; P. Mager, 50 fil. A. Varga 2 cor. G. Ardeloan, A. Popa, preot, N. N. T. Otlăcan, din Socodor, toți câte 1 cor. Dr. Halie medic, Lipova 10 cor.; E. Popovici preot, Sinitea 4 cor.; Haica, 10 fil.; M. Valtner, Beiuș, 2 cor.; N. N. 50 fil.; Dr. L. Ghebeleş, adv. Pecica 5 cor.; N. N. 10 fil.;

Societatea de lectură, tuturor acestora le mulțamește călduros și roagă pe bunul Dumnezeu să le răsplătească înmiit pentru obolul dat spre un scop nobil.

Arad, la 5/18 Maiu 1905.

Nestor Blaga, Petru Popa, P. Lupaș,
cassar.   prezident.   controlor.

Din incidentul procurării *Mineului* în 12 volume pentru strana a II-a sfintei noastre Biserici — în urma descoperirii scopului nostru prin parochianul Aurel Incu, spect. Dn. Dr. Alexandru Marta, avocat în Lipova dându-ne sprijinul religios — moral în suma de 10 coroane, în numele comunei noastre bisericesti îi exprimăm profunda noastră mulțumită.

Chelmach, 4/17 Maiu 1905.

Georgiu Rusu,
paroch.

Convocare.

Despărțământul Belinț al Reuniunii învățătorilor dela școalele populare confesionale greco-române din Timișoara, Belinț, Comlăușul-mare și Lipova își va ține adunarea generală Mercuri în 25 Maiu (7 Iunie st. v. a c. în comuna Leucușești pe lângă următorul

PROGRAM :

1. Participare în corpore la chemarea Duhului sfânt;
2. Ascultarea examenului în școala învățătorului I. Furdianu;
3. Deschiderea adunării;
4. Presentarea rapoartelor:
  - a) presidiului,
  - b) cassarului, și
  - c) bibliotecarului;
5. Alegerea unei comisiuni pentru censurarea rapoartelor;
6. Observări metodice asupra examenului ținut;
7. Citirea eventualelor disertațiuni insinuate cu 3 zile mai înainte;
8. Rectificarea listei membrilor;
9. Propuneri și interpelări;
10. Încheiere;

La această adunare se invită toți membrii ordinari, fondatori, onorari și ajutători, precum și toți binevoitorii și sprijinitorii cauzei școlare și a înaintării învățământului popular.

Chisiteu, 2/15 Maiu 1905.

Simeon Faur,
președ. desp.

ECONOMIE.

Arad, 20 Maiu

In grădina de legume. Se începe cu răsăditul răsădului de varză, conopide, gulii, patlagelele roșii și vinete. Timpul cel mai bun pentru răsădit este seara și dimineața și când timpul este mai ploios. Dacă timpul este secetos, înainte de a sădi răzoarele, trebuie udate, cel puțin cu o jumătate de oră înainte de răsădire.

Răsădurile se răsădesc cu răsădătorul, care este un fel de țarș gros aproape ca mâna și lung de 50 cm. Cu acest răsădător se face o groșă în pământ, în care se pune firul de răsăd, după aceea cu răsădătorul facem o contra apășare, așa ca pământul să se lipsească bine de răsăd. La celelalte zarzavaturi ce au fost semănate mai înainte, trebuie să plivite și udate în fiecare seară.

Semănatul porumbului ca plantă de nutreț. Pentru ca porumbul semănat ca nutreț pentru vite, să poată prinde rădăcinii în cultura nutrețurilor, mai cu seamă în agricultura mică, Ministerul Agriculturii, a găsit de bine a da oarecari premii în bani pentru o anumită întindere de pământ cultivat cu porumb pentru hrana vitelor. Această măsură este o faptă laudabilă, fiindcă, numai cu modul acesta sătenii agricultori se vor îndemna mai mult în toată țara, de a semăna porumbul pentru hrana vitelor, mai cu seamă în stare verde în timpul verei, când vitele de muncă n'au ce să pască la câmp, lipsind iarba din cauza timpului secetos. Porumbul se poate semăna în rânduri, depărtate de 15—20 cm. sau prin împraștiere, semănându-se la hectar dela 150—180 litri, după semănat locul se grăpează. Dacă porumbul a răsărit prea des, trebuie rărit ca să poată crește mai bine și ca producțiunea la hectar să fie mai mare.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 20 Maiu. —

Încheierea la 12 ore :

Grâu pe Maiu (100 clgr.)	17.86—17.88
Cucuruz pe Maiu	15.46—15.48
Cucuruz pe Iulie	14.70—14.72
Grâu pe Octombrie	16.44—16.46
Secară pe Octombrie	13.34—13.36
Orz pe Octombrie	11.46—11.48

Încheierea la 5 ore :

Grâu pe Maiu 1905	17.86—17.88
Cucuruz pe Maiu	15.44—15.46
Cucuruz pe Iulie	14.72—14.74
Grâu pe Octombrie	16.40—16.42
Secară pe	13.32—13.34
Ovăs pe Octombrie	11.44—11.46
Secară pe Octombrie	11.14—11.16

Piața din Arad.

S'au vândut:	(100 klg.)
580—650 măști metriche grâu cor.	17.00—17.40
320—340 „ „ cucuruz „	15.10—15.30
Semnare nominală: secară:	14.68—14.70
„ „ orz:	14.60—14.80
„ „ ovăs:	13.60—13.80

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:	
1200—1400 măști metriche grâu cor.	8.40—8.60
500—600 „ „ cucuruz „	7.50—7.55
Semnare nominală: secară . . .	7.40—7.50
„ „ orz: . . .	7.30—7.40
„ „ ovăs: . . .	6.80—6.90

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 79—100 klgr. . . . Cor.	16.75—16.80
„ 80— „ „ „	16.80—17.95
Secară: 100 „ „ „	13.80—13.90
Orz: „ „ „	13.70—13.80
Ovăs mercantil 100 klgr. . . „	13.70—13.80
„ cernut „ „ „	13.50—13.60
Cucuruz vechiu „ „ „	.....
„ nou „ „ „	14.80—15.00

Tirgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chlgr. 130—131 fil.; bătrâni mijlocii, parechea în greutate peste 400 chlgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chlgr. 139—141 fil.; Calitate sârbească: grei, parechea peste 260 klgr. 139—140 fil.; mijlocii parechea 240—260 chlgr. greutate 137—138 fil. Usori până la 240 kgr. 135—137 fil.

MUSTANGERUL NEGRU

— ROMAN SENAȘIONAL. —

De

MAYNE-REID și F. WHITTAKER.

(Urmare.)

De unde era, vedea foarte bine cortul șefului, de oare-ce avuse ideea de a se lega de un arbore și de a se urca pe crăcile acestuia. Ghici dar cu ușurință ce se petrecea în lagărul Semilonilor, mai ales când văzu pe omigranșezându-se în ordine de bătae în fața cortului șefului, apoi pe Carrol luând calul acestuia, pe care a-l da tinărului Duprê.

Turbarea sa fu la culme când observă că mica trupă a colonelului se depărta ducând numai pe Duprê, dar încă, și pe Coadă de Tigr care n'avea de loc acul mulțumit de rezultatele întrevederii sale cu vrăjmașii săi.

Lebar înțelegând, că nu mai era nimic interesant de văzut dela înălțimea observatorului său, plecă în galop în lagărul Semilonilor, unde fu primit cu strigate de bucurie.

Se duse numai decât la cortul șefului, unde adună pe cei mai însemnați războinici, pentru ține sfat, chiar începea a-și da părerea, când văzu sosind pe Coadă de Tigr găfâind de fură abia găsind putere de a vorbi în mijlocul strigatelor de mânie.

Lebar înțelese totuși, că șeful cerea un sfat pentru a se pune numai decât în urmărirea vitelor palide; îi fu de ajuns să spună câteva cuvinte pentru a-l face să părăsească acel proiect:

„Mare șef, zise el, înțeleg furia d-tale și ai face o greșeală urmărind pe dușmani. În momentul de față ai ceva mai bun de făcut. Ținut dar că lagărul a rămas încredințat celor două fete, de care ți-am vorbit? Nu știu cum să grăbindu-ne și apucând drumul cel mai scurt vom putea ajunge la lagărul colonelului cu puțin înainte la? Crede-mă, să încercăm cu cinci sute de oameni și trimite ați cincizeci după noi sub ordinele locotenentului d-tale, Aripă de Tigr pentru a-l urmări și a-l hărțui, pentru ca rețină cât mai mult posibil, trăgând locurile continuu la spatele și în coastele lor. Când pre noi, vom pleca pe drumul cel alt și vom ajunge la lagăr cu cel puțin o jumătate de oră înainte lor. Atâta ne va fi de ajuns pentru prinde sau a ucide pe acei ce-l ocupă, a răpi ce au mai prețioși și a deschide porțile cortului pentru a pedepsi în același timp pe cei dela varăși, și de a fugi apoi în pădure.

Dela primele cuvinte mânia lui Coadă de Tigr făcuse loc unei bucurii crunte. Și după creolul termină expunerea planului său, și era deja călare lângă dișul și în fruntea a mult de cincizeci războinici, cari cu încetul adunaseră.

„Cuvintele Negruului Mustanger au fost pentru mine ceea-ce este izvorul recoros pentru nătorul, care moare de sete.

„Să plecăm? strigă șeful învîrtind toamăntul său.

Apoi adresându-se către femeile sale spuse, repede să-și facă pregătirile, pentru că gărul să fie ridicat în câte-va minute, și apoi se îndreptă către un lagăr mai important, care-l posedau sălbaticii în mijlocul pădurii, adăpost în caz de lipsă sau de primejdie.

Cinci minute mai târziu, Coadă de Tigr dispăruse, urmat de războinicii săi, pe care care strălătând Cross-Timbers se sfârșia la rîului situat aproape în fața corralului celor asociați și de acolo conducea drept la locul de colonelului Magollin pentru lagărul său. Sosind pe partea cealaltă a cursului de apă unde drumul se făcea mai larg, ei își înjură mersul. De acolo zăreau lagărul fetelor palide constatară, că mica trupă a colonelului nu se toarse încă.

Soarele era gata să dispară în zare când această trupă era cam la patru chilom depărtare de lagăr. Indienii cari o urmăreau, numărându-i, deveniau foarte supărători, căci se împraștiară prin pădure ear ceilalți rămân în drum, dar toți își însușiseră aceeași idee de a se apropia cât se putea mai mult de vitelor palide, apoi a-și descărca armele și a fugi.

(Va urma.)

Redactor responsabil: Sever Boea.
Editor-proprietar: George N. chin.

BANCA NATIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARĂ.

1904 1 Maiu	ACTIV	1905	
		22 Aprilie	30 Aprilie
99463320	{ 69867320 Reserva metalică Aur. . . . . 45300728 29596000 " trate Aur. 19269000	64794848	64569728
3772916	Argint și diverse monete	4255185	4342328
46123901	Portofoliu Român și Străin	37268236	37704503
10055592	{ *) Impr. contra ef. publice . . . . . 6284000 " " " " in cont curent 12112721 }	18450505	18396721
11999900	Fonduri publice	11999990	11999990
13765320	Efectele fondului de rezervă	14316173	14316173
1727546	" " " amortizarea imob. și material	1704306	1704306
5570060	Imobil	5669837	5670958
568659	Mobilier și Mașini de Imprimerie	575382	574395
636428	Cheltuieli de Administrațiune	546477	555340
8881829	Deposite libere	83309762	83146902
-	Compturi curinți	20891383	18493014
1021461	Compturi de valori	16857257	17866047
2486982		280639341	279340405
	PASIV		
3000000	Capital	12000000	12000000
4420615	Fondul de rezervă	19771835	19771835
2763670	Fondul amortisării imobilelor și material	2946244	2946244
8073170	Bilete de Bancă în circulațiune	161907250	160714120
790110	Dobânzi și beneficii diverse	704250	761304
8881829	Deposite de retras	83309762	83146902
8137588	Compturi curinți		
8436982	Scomptul 5‰ *) Dobânda 6‰	280639341	279340405

1951-1905 tkvi sz.

Együttes Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint tkvi. hatóság köz-hírré teszi, hogy „Victoria” takarékszövetés mint jelentkező és Krizsán János és dr. Kertész Miksa ügyvéd aradi lakosok, mint ezuttal esatlakozónak kimondott végrehajtóknak Kaiser Jakob új-panáti lakos végrehajtást szenvedő elleni 384 korona 1200 korona és 360 korona tőkét követelések és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő Aradmegyében fekvő az új-panáti 116 számú tjkvben a. l. i. sor. 227-228/a hrsz. a. felvett 111. összeírású ház, udvar és kertre 800 korona és ugyanezen számú tjkvben A+2. sor. 1410.b. hrsz. a. felvett kézi kertre 51 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1905 évi Junius hó 5-ik napján délelőtti 9 órakor Új-Panát község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alol is eladatni fognak.

Árverezni számdékozók tartoznak az ingatlanok beszámlájának 10%-át vagyis 80 korona és 5 korona 10 fillért készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Aradon 1905 évi február hó 26-ik napján az aradi kir. tszék. mint tkvi. hatóság.

Aknay,
kir. tszéki. bíró.

Bijuterii, oroloage, aur calcat

si recuise de argint, seduli de amanetare cumperă pentru prețurile cele mai mari ori le schimbă pentru obiecte noi

DEUTSCH IZIDOR

ciasornicar și giuvaergiu

A R A D, Strada Bisericii
(Palatul minorităților.)

Isvorul cel mai efin de cumpărare de bijuterii și oroloage.

Nr. Telefonului 10. 348

Edificiul teatrului.

Toate novitățile pentru sezonul de toamnă și de iarnă au sosit deja.

Isvorul cel mai ieftin de cumpărare.

Ștofele, barchetele, mătásurile, pânzele, covoarele, perdelele și așternuturile cele mai frumoase și de calitate cea mai excelentă, și tot felul de decoruri și articoli.

In provincie se trimit franco modele.

La comande de peste 10 cor. trimiterea se face francat.

HOFFMANN SANDOR, Arad

(Edificiul teatrului).

GÖRÖNY
văpsitor de odăi și colorator
ARAD, BOCSKAI-TÉR 3. SZÁM.

Cu prețuri moderate efeptuesc
văpsiri de odăi, colorări
și tapiserii de odăi
dela cele mai simple până la cele mai pompoase.
Bogat asortiment de tapete din patrie și străinătate și tapiserii pentru odăi.
Comande din loc și din provincie se efeptuesc conștiețios.

Cu stimă
Goron György
văpsitor și colorator
ARAD, BOCSKAI-TÉR 3.

Deposit de mobile efine.

Nu te feri de osteneală, ci de voești să cumperi efin mobile tapetate, precum și vese, privește

magazinul de mobile al **FRAȚILOR WEISZBERGER**

in Arad, — **Karolina-utca.**

unde cu prețuri de minune de efine capeți obiecte ce cad în bransa asta dela cel mai simplu până la cel mai fin.

Ori-ce concurență e eschisă!

Cu stimă: **FRAȚII WEISZBERGER**

Cum te cheamă?

In viața fiecărui om sunt momente, cari pot să-i aducă fericirea, binele, pentru toate vremurile. Eventual va fi tras cu vr'un mare câștig deja la tragerile viitoare acel număr, care e lângă numele d-tale! Incearcă-ti norocul cu vr'un număr din lista de nume, care se poate câpăta exclusiv la colectura principală

KARL KISS & Co BUDAPEST, Erzsébet-körut 19.

MARE e norocul la KISS

Avel 7484	Ambrosie 64615	Constantin 64615	Felix 21981	Haritina 41629	Marivara 102166	Placid 102178	Tanasia 85
Avram 108109	Axentie 39593	Cora 108064	Felician 91941	Ignatie 21821	Marcut 39599	Procopiu 60123	Teofan 247
Avisalon 102271	Anisia 8384	Cornelia 92592	Ferdinand 101586	Ilca 8253	Marta 21862	Proclu 90694	Teodat 1500
Achilles 20569	Aneta 27200	Corvin 39742	Francise 5203	Ilie 102161	Matei 8103	Pascutd 21801	Timon 1050
Adalbert 41642	Aftonie 67641	Chindila 23147	Fideliu 90763	Ileana 46949	Malachia 64585	Pelogia 108459	Trifu 10800
Adela 90653	Blaj 21919	Codru 2337	Flora 27990	Irimie 39579	Medard 90579	Rachila 90705	Teofana 645
Adolor 13271	Balint 8278	Calinic 106065	Florentin 38891	Irina 106045	Melania 64579	Roman 102294	Tudorica 222
Adoriu 107229	Baltezar 108017	Calisteu 102182	Florian 105154	Ivan 102213	Mariuța 22267	Romeo 108002	Urban 107
Adrian 102121	Bandu 103942	Codrat 90722	Francisca 90736	Izabella 91911	Mihai 8346	Raul 67642	Ursula 1022
Agata 94923	Barbara 91939	Calistena 59435	Frideric 108417	Isac 39418	Milan 22289	Romul 23115	Uros 205
Agnes 79830	Beatrice 8350	Daniil 91934	Filip 102260	Iacob 22224	Mauriliu 39745	Rusu 208075	Ursa 397
Augustin 39747	Benedict 91940	David 21963	Filogen 21903	Ion 13355	Moise 108421	Rea 22215	Ursula 87
Alexandru 90742	Benjamin 21889	Dionisie 8360	Florea 39487	Ioachim 8221	Meletic 21013	Radu 12718	Unae 1071
Albaniu 108412	Bertold 39433	Dumitru 108982	Frosa 8265	Ioana 27187	Marcu 108074	Roma 90712	Umbrita 1025
Albin 103940	Berta 106035	Damian 103947	Filistral 21815	Iuliana 90650	Menandru 90714	Reli 108041	Val-riu 481
Albrecht 8199	Bertold 39433	Desideriu 93384	Fifta 108089	Ionut 33899	Mitrofan 21897	Rusauda 102585	Vasile 601
Alfons 21985	Blanca 21964	Dominic 39440	Florica 106193	Iosif 34093	Michea 3359	Rucsita 90737	Ventel 222
Alfred 64502	Bogdan 8336	Dorvatiu 22259	Fulger 91316	Iudita 8145	Natalia 107233	Simion 60081	Vidoriu 377
Axente 27186	Bonifacie 108030	Dora 13246	Fifact 21886	Iustina 38881	Nelli 94903	Silviu 33844	Victor 1022
Amalia 108114	Brigitta 39466	Dorotea 8274	Fiu 8218	Iuliu 108075	Netti 24776	Serafin 8137	Vilma 306
Avisalon 105987	Bruno 48174	Dimetriu 105976	Gavriil 21881	Ionica 90703	Nichia 46907	Serena 108058	Vicentia 210
Ambrosiu 102214	Buga 102198	Deca 102189	Gabriela 108418	Ionel 102192	Nicodim 39748	Sergiu 102336	Virgil 127
Anatlasia 21970	Bratu 67648	Diogen 108011	Gaspar 105995	Iuno 8128	Nicolae 94912	Sibila 91908	Voicu 1001
Andrei 39770	Bartolomei 8355	Davila 21951	Genoveva 91913	Irimie 79834	Nestor 105978	Silvia 64617	Vuc 1022
Andor 46776	Camill 102250	Dorimedont 13256	Grebentiu 21809	Istrate 22964	Narcis 46779	Spiridon 39490	Viorica 92
Angel 91937	Carol 108062	Dada 21523	Grigoriu 79314	Iorgovan 108107	Nicanor 21967	Sofromiu 102162	Varvara 20
Anselm 102246	Carolina 91921	Diomed 38879	Gertruda 39453	Ioanichie 94929	Natanail 22209	Sasana 102248	Varnava 75
Antoniou 108106	Catalina 39457	Dariu 8207	Guido 21820	Ipatie 23109	Nifon 94969	Sava 22195	Visarion 1080
Antonia 8283	Catarina 21959	Donesie 21878	George 8259	Iason 8337	Nica 7485	Sofia 108762	Vitaliu 102
Apolonia 21887	Camila 102134	Dometiou 108123	Gluta 108125	Iov 103934	Octonan 21918	Sozon 21940	Vlad 210
Aurica 102247	Coloman 22300	Editia 38887	Galic 102229	Ludovic 92492	Olga 78471	Socrat 102424	Vastian 395
Arman 45600	Christian 39477	Eduard 90696	Gerontie 21929	Ladislau 21969	Olimpia 45584	Severian 39415	Valentina 22
Armin 27180	Clara 8362	Edvin 33822	Galid 13282	Laura 91938	Osear 39569	Susana 21983	Victor 1060
Arnold 108980	Claudia 108079	Eleonora 27114	Gordian 79848	Lazar 22260	Ottocar 100480	Sila 8273	Vicheute 1022
Aron 52616	Clotilda 102264	Ella 8529	Ghelmar 106058	Leo 108034	Odor 21947	Sabin 108751	Vladislav 108
Árpád 13352	Constantin 90687	Elvira 27984	Gapiton 102271	Lia 22225	Odochian 23116	Sabina 100496	Verona 22
Artur 90738	Cornel 22286	Emanuil 106036	Gaian 21810	Leonte 78320	Onufrie 2343	Salomia 102170	Zaharie 395
Augusta 102224	Cornelia 8252	Emilia 102157	Grachus 8290	Lidia 37774	Olvia 22965	Sarlottie 90731	Zimtru 1022
Aurel 20063	Cristof 91924	Emil 90729	Geni 27988	Lina 21979	Onoriu 102175	Saturniu 60137	Zenovie 1072
Aurelia 90672	Cristina 79839	Emma 102266	Galaction 90763	Leopold 8549	Osie 91916	Tecla 21909	Zeno 1022
Atanasie 107175	Caliopa 21070	Erasu 39495	Hedviga 108090	Livia 27992	Orest 20075	Teofil 108084	Zoe 600
Attila 79306	Cleonic 13252	Erna 27123	Hermia 102258	Laurentiu 106071	Pavel 7494	Teodor 102293	Zenaida 82
Alexiu 39729	Ciprian 102215	Ernestin 21883	Hugo 67633	Lucia 102238	Paula 92591	Teresia 60112	Zozo 394
Artemie 46560	Chirila 91336	Erviu 108082	Haralampie 21931	Lucian 22258	Pascu 39459	Tibor 21917	Zilto 222
Agapiu 92477	Cecilia 108092	Elisabeta 102221	Hubert 22232	Luiza 8329	Petru 12721	Tinka 94914	Zenon 1022
Andronic 37344	Ciril 102131	Estera 90676	Hubert 7489	Lucretia 21021	Pancrație 8342	Tit 67600	Zotigen 798
Almos 106031	Cebestiu 12712	Eufrosina 32090	Halalae 108098	Lup 64594	Precup 94902	Tovie 22277	Xenia 630
Aristion 102269	Cezar 38565	Eugenia 22227	Horia 94924	Lucsita 108046	Patapie 41648	Toader 8139	Xehofont 271
Anania 54796	Clarissa 67601	Eva 21916	Horița 39494	Lampia 103939	Pompil 63613	Terentie 108100	Xente 1080
Alimpie 39369	Clementina 92496	Farcas 3360	Hareti 102297	Magdalena 94249	Polichron 108046	Trifon 106063	

Vă rugăm să Vă grăbiți cu comanda pentru-ca numerii doriti să nu se treacă.

La tragerile de până acum am avut norocirea să plătim de trei ori clienților noștri!

Premiul de **600,000** = cor. **1,800,000**
 și marele los de **400,000** = cor. **400,000**
 La 4 losuri total **2,200,000.**

Mii de oameni au obținut câștiguri mai mari la trecuta loterie la **KISS**

După fiecare tragere publicăm numerele câștigătorilor și noi, în cele mai mari ziare din Budapesta, ca să se poată vedea, că un deosebit noroc favorizează clientela noastră.

Incerce-și deci ori-cine norocul la **Kiss**, fiind-că mare e norocul la **Kiss**

Karl Kiss & Co. Budapest, VIII, Erzsébet-körut 19. Filiale: VI, Váci-körut 5. VII, József-körut 7.

Tragerea pentru cl. I loteria XVI. tocmai în 25 și 26 Maiu 1905.

Vă rugăm să tăiați și să ne trimiteți!

COMANDA
 Cătră banca: **Karl Kiss & Co.**
 BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 19.
 Mă rog a-mi trimite **los cl. I loteria XVI. și planul oficios.**
 Valoarea de cor. (o trimit interior în mareș postale.
 (o trimit de odată cu mandat postal.
 (o s'o primiți cu rambursă.
 (Ce nu doriti pateti șterge).

Adresa exactă: Numele _____ Locuința, Strada, _____
 Nr. casei _____ Poșta ultimă (comitatu) _____

Prețul losurilor de I-a clasă:

- o optime cor. 1.50.
- o pătrime „ 3.—
- o jumătate „ 6.—
- un întreg „ 12.—

